

מבשר טוב

ס"ג פרשת קרח תשס"ו לפ"ק פק"ק לוגאנו יע"א

מאמר

קרח שפקח היה מה ראה לשטות זו

א

תמיהתו המפורסמת של רש"י ז"ל "קרח שפיקח היה מה ראה לשטות זו", עדיין מציקה אף לאחר תירוצו שעינו הטעתו ולא ראה יפה, דהא גופא קשיא אם פקח הי' כיצד הטעתו עינו

ויקח קרח בן קהת בן לוי וגו'.

וברש"י (טז, ז); "קרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, - עינו הטעתו ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, אמר בשבילו אני נמלט. וכ"ד משמרות עומדות לבני בניו כולם מתנבאים ברוח הקודש, שנא' (ד"ה כח) 'כל אלה בנים להימן'. אמר אפשר כל הגדולה הזאת עתידה לעמוד ממני ואני אדום, לכך נשתתף לבוא לאותה חזקה ששמע מפי משה שכולם אובדים ואחד נמלט. 'אשר יבחר ה' הוא הקדוש', טעה ותלה בעצמו ולא ראה יפה, לפי שבניו עשו תשובה. ומשה היה רואה" ע"כ. והוא ממדרש תנחומא.

אדם גדול הי' קרח ולא קטלא קניא הוא כידוע, ואף רש"י ז"ל רומז על כך בתחילת דבריו "קרח שפקח היה".

מן הראוי הוא אפוא להתבונן בענייניו, ולהפיק הלקחים. שכן כשאדם גדול נכשל, זה צריך להדליק נורה אדומה אצל כל אחד, שלא יפול אף הוא חלילה בשחת זו. - ואם לא נתבונן אל נכון לנסות לגלות בדיוק היכן היא נקודת התורפה, שמעיד בה קרח ונפל ממדרגתו הרמה. לא נדע אכן להיזהר ממנה כראוי, שלא לחזור ולהיכשל באותה טעות. שכן אם בארזים נפלה שלהבת מה יענו אזובי הקיר.

ואמר הרבי הק' מלובלין זצללה"ה ברוח ה' אמת בפיו, על דברי רש"י ז"ל הללו; "עינו הטעתו, שראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, וכ"ד משמרות עומדות לבני בניו כולם מתנבאים ברוח הקודש, טעה ותלה בעצמו ולא ראה יפה, ומשה היה רואה".

הנה בכאן מבואר בבירור שהיה קרח סוכה וצופה ברוח הקודש, שאם לא כן מנין היתה עינו רואה בדורות עתידיים רחוקים כ"כ, שהיה רואה כל שלשת הגדולה היוצאת ממנו, שמואל וכ"ד משמרות המתנבאים ברוח הקודש וכו'. הלא זו היא רוח הקודש נפלאה מאוד המגלה לפניו כל העתידות. - ועכ"ז "עינו הטעתו, ולא ראה יפה". הרי, שיש ללמוד מכאן שאף כשרואים ברוח הקודש, גם כן אפשר לטעות ודוק ע"כ תוד"ק ושפח"ח.

ונבוא אל הביאור בדברי קדשו זצללה"ה, שהם דברי חכמים כדרבנות, כיצד יתכן כזאת לטעות בדבר שרואה ברוח הקודש. הלוא הידיעה ברוח הקודש מקורה בגילוי אלקי מן השמים, וממקור דעת האמת הברור, שלא יתכן בו שום סטייה כל שהיא או טעות חלילה. וע"כ הטעות שטועה באה מצד האדם, שאף בעל מדרגה גדולה כ"כ ובראותו הדברים ברוח הקודש, עכ"ז שייך שלא יראה יפה.

והוא דבר הצריך ביאור מאוד, כיצד יכול לקרות כזאת. שאף כי עלה ונתעלה עד רום פסגת המעלות, שכבר זוכה וסוכה ברוח הקודש, עכ"ז שייך שיטעה ולא יראה יפה.

באופן שנמצא תירוץ של רש"י ז"ל על שאלתו, עדיין אינו מספיק לכאורה, וערבין ערבא צריך. שעדיין התמיהה בעינה עומדת, "קרח שפיקח היה מה ראה לשטות זו", וכיצד יתכן שעינו הטעתו ולא ראה יפה, אם ה' פיקח כל כך וסוכה וצופה ברוה"ק על פני דורות רבים ודוק"ה.

ויותר ממה שהוא תמוה בפשט ביאורו, ראוי הוא לחקרו ולפרשו בכדי שנוכל ללמוד מפרשה זו הלכה למעשה. מה עלינו לעשות שלא להיכשל חלילה אף אנו בטעות שכזו. כאשר אמרנו שאם אנו רואים באדם גדול כ"כ שטעה ונכשל, הרי שאפשרות הטעות קלה במאוד. ויש לחקור פשר דבר שהוא אומר דרשני לכל חכם, כיצד ובמה נוכל להיזהר שלא ליפול בטעות חלילה.

ב

אף אנשים גדולים כשסמכו על עצמם בביטחון עצמי מופרז נפלו בטעות

ואשר יראה בעזה"י הלימוד לנו מפרשה זו, הוא במידה זו עצמה שעמדנו עליה. שאף אנשים גדולים במאוד, יכולים לפעמים לעשות טעויות. ולא רק טעות קטנה, אלא לפעמים אף טעות כזו שיפלו עליה עד שאול תחתית רח"ל.

הנה קרח ברוב גדולתו ופקחותו, אם היה מתמיד בדרך ישר, ונזהר מן הטעות שהטעתו עינו כפי שתבואר להלן בעז"ה. - ה' מעותד להתגדל מאוד, כמבואר בשם משמואל פרשא דידן, שה' אמור להיבחר "לוי גדול" מתוך הלוויים, כאשר נבחר "כהן גדול" מתוך הכהנים. וזה המינוי ה' אמור להינתן לקרח שה' גדול שבלויים, אלא שבמחלוקתו על הכהונה ביטל זה המינוי, ואיבד גדולתו בידיים.

ומקור טעותו של קרח נראה שהיתה, בביטחון עצמי מופרז. באשר לא נתהרהר אף לא לרגע אחת, לבדוק ולפשפש בדרכו ובמעשיו, אם צועד ונוהג נכונה, אלא היה סומך ובוטח על פקחותו ומעלתו.

החווה הק' מלובלין צוקללה"ה ה' אומר, שאפילו אם ישמע באזנו מפי השי"ת בעצמו שמעיד עליו שהוא צדיק גמור, לא יאמין בדבר כי אם על אותו הרגע. אבל ברגע שלאחריו שוב יחשוש מאוד כי יכול הוא להתדרדר עד ההיפך הגמור חלילה. [ובאמת מי שהוא במדרגת ענוה, מובטח לו שלא יטעה עוד, כמו שמביא בסה"ק אור לשמים בשם הרבי ר' זישא זיעועכ"י].

הנה קרח הכיר היטב במעלותיו, שהוא גדול שבשבטו, פיקח וחכם, והיה עשיר גדול. שמי שיש בו דעת ופקחות לבסוף מתעשר ברוחניות ובגשמיות, וכדאיתא במסכת סנהדרין (דף קי ע"א) דמשוי שלש מאות פרדות לבנות היו מפתחות של בית גנזיו של קרח. וראה שלשלת היוחסין הגדולה שיוצאה ממנו וכו'. - וכל זאת הביאו למידת ביטחון עצמי מופרז, לבטוח בעצמו ומעלתו, שאדם גדול המושרש כל כך במעלה וחכמה לא יתכן שייכשל או יעשה טעות.

וזה היה בעוכרו, שדווקא בשביל שסמך ובטח בעצמו כל כך, לא בדק עצמו כראוי, וגרם לו שנכשל ועינו הטעתו שלא ראה יפה. כי האדם צריך תמיד לפשפש ולבדוק בכל פרט ופרט ממעשיו ודרכו ומחשבותיו, שיהיו בתכלית היושר. - ואדרבה האדם הגדול הנטוע בחזקה במעלה וחכמה צריך יותר לבחון ולשקול דרכיו במאזני פלס, שלפי מעלתו צריכה בחינתו להיות הדק היטב בבחינה נוקבת יותר.

ועוד אמרו בגמרא (סנהדרין דף צב ע"א); "ואמר רבי אלעזר, כל אדם שיש בו דעה לסוף מתעשר. שנאמר (משלי כד) ובדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים". ובמהרש"א בחידושי אגדות הקשה ממקרא מפורש בספר קהלת (ט, יא) "לא לחכמים לחם" עי"ש במה שתירץ לפי דרכו שאדם שיש בו דעת שלא לסמוך על חכמתו בלבד אלא שצריך הוא לבקש רחמים ממי שהעושר שלו הוא לסוף מתעשר, אבל מי שסומך על חכמתו ואינו מבקש רחמים, עליו נאמר לא לחכמים לחם.

והוא החלוק המהותי שבין עושרו של קרח לעושרו של משה, שאף הוא היה עשיר גדול, כדאיתא בנדרים (דף לח ע"א); "אמר רבי יוחנן אין הקדוש ברוך הוא משרה שכירתו אלא על גבור ועשיר וחכם ועניו, וכולן ממה וכו'. עשיר, 'פסל לך' פסולתן שלך יהא". - שאצל משה כל העשירות ה' כפסולת, פסולתן שלך יהא. והביא אותו עושרו לידי ענוה ושפלות, כמבואר בגמרא "גיבור עשיר וחכם ועניו", שכל אלו הביאוהו יותר לידי ענוה. ולא תלה עושרו בכוחו ועוצם ידו או בחכמתו. וגם העשירות באה אליו מסיטרא דקדושה, מפסולת לוחות הברית.

משא"כ אצל קרח הי' עושר שמור לבעליו לרעתו (פסחים דף קיט ע"א), שנתגאה בו מחמת שהיתה עשירות מופלגת מיחידי עשירי העולם בגודל שכזה, כדמוכח בגמרא פסחים שם; "שלש מטמוניות הטמין יוסף במצרים. אחת נתגלה לקרח, ואחת נתגלה לאנטונינוס בן אסורוס, ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבא". והוא תלה עשירותו בחכמתו ודעתו.

וכבר גילה אא"ז הרה"ק הרבי ר"י מפשיסחא זצלה"ה, שאדם הרוצה לדעת אם השפע בא לו מצד הקדושה או חלילה בהיפך מצד הסט"א, יראה התוצאה שבאה לו אחר שקיבל השפע, אם בא מזה לידי שפלות וענוה יותר, או שמביאו לידי גיאות. וקרח שתלה עשירותו בחכמתו וכוחו ועוצם ידו, הושפע בה מצד הסט"א רח"ל, שלפי התוצאה יודעים אנו מקורו של השפע כאמור.

לכשנתבונן בהיסטוריה הארוכה של כלל ישראל, נמצא במשך הדורות הרבה כאלו, שסמכו על גדולתם ונפלו ברשת זו של ביטחון עצמי מופרז.

ירבעם בן נבט, אמרו עליו בגמרא (סנהדרין דף קב ע"א); "אחר הדבר הזה לא שב ירבעם מדרכו הרעה (מלכים א יג), מאי אחר. אמר רבי אבא אחר שתפשו הקדוש ברוך הוא לירבעם בבגדו, ואמר לו, חזור בך, ואני ואתה ובן ישי נטייל בגן עדן. אמר לו, מי בראש - בן ישי בראש - אי הכי לא בעינא" ע"כ.

בעת גדול כזו כשהשי"ת בעצמו מציע לפניו הזדמנות פז אדירה, לטייל עם הקב"ה בעצמו בגן עדן, ולהיפטר מכל עונשיו וכו'. - ניקרה בראשו מחשבת הבל של "מי בראש". ונפל מחמת טעות זו מכל מה שהוצע לפניו.

ובספרים מבואר שבאמת הי' הוא גדול יותר, ובמקורה של ההצעה היה הוא אמור להיות בראש, כאשר להדיא רמז לו הקב"ה "אני ואתה ובן ישי", הקדים אותו לפני בן ישי. ובשאלה זו ששאל "מי בראש", שרצה לבטח בבירור שהוא בראש הפסיד הכל.

ומכאן אנו למדין עד כמה יכולה הטעות לתפוס אף באנשים גדולים רמי המעלה, אם אינם מחשבים נכונה דרכיהם, ובודקים ומפשפשים במעשיהם תמיד.

וברמב"ם פ"ח מהלכות תשובה (ה"ב) כתב; "כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבינו, או רשע כירבעם" עכ"ל. הרי שהוא מוצב כנגדו של משה, זה לעומת זה, משה הוא הדוגמא שמביא הרמב"ם לצדיק הכי גדול, מבחר המין האנושי. ולעומתו בהיפך הגמור בקצה ההפוך הוא ירבעם. - ולמדין אנו מזה על עוצם נשמתו הגדולה, שאם הי' נשמר מן הטעות הי' יכול להגיע עד מעלה כמשה רבינו ע"ה, ובנפילתו בטעותו נפל עד עמקי שאול של הקצה ההפוך רח"ל.

וכן הרבה אנשים שהיו גדולים מאוד או בנשמה גבוהה, ונפלו מחמת טעותם שבטחו בעצמם בביטחון עצמי מופרז, ונפלו לעמקי השאול. כדוגמת מנשה מלך ישראל, שהי' אדם גדול ביותר כמבואר בחז"ל ונפל בחטאו במאוד.

וכמו כן אותו האיש לא הי' אדם של מה בכך, והיתה בו נשמה גדולה והוא הפילה עד שנעשה כופר גמור רח"ל. ובמ"א הבאתי מ"ש בסה"ק שם משמואל (חנוכה ליל ו) עפ"י ד הרמ"ע מפאנו ז"ל (במאמר חיקור דין) שאף אותו האיש יהי' לו תיקון לעתיד לבוא, עי"ש באשר ביאר בזה.

וכן שבתי צבי ימ"ש אף הוא הי' אדם גדול, כי אחרת לא היו טועים אחריו המוני בית ישראל ואפילו גדולים ואכמל"ב, ונפל לבירא עמיקתא בטעותו. וכן הוא בנמצא הרבה במשך הדורות למי שמתבונן בזה אל נכון, שהיו אנשים גדולים, ומתוך שהיו סמוכים ובטוחים בעצמם ודעתם, לא בדקו הדברים עד הסוף ונפלו מחמת טעותם נפילה עצומה.

ג

יסודה של טעות באנשים גדולים מחמת גיאות היא באה

ויסוד הטעות נעוצה בגיאות. וכן גם אחר שהי' גדול מאוד נפל מחמת זה. וכן כתב מרן החת"ס קדישא על נפילתו הידועה של יוסף דילה ריינה' הידועה לשאול תחתית הי' ע"י שנתגאה על שמביא את המשיח. ובסה"ק

עבודת יששכר פרשת נח, מגלה שמה שנח אחר יציאתו מהתיבה נתחלל ונעשה חולין אף שהי' מקודם צדיק גמור. הוא משום שבא לידי גיאות שרק הוא היחיד ניצול מהמבול, ובזה נתהפך מצדיק גמור נתחלל ונעשה חולין. שאצל הגדולים והנשגבים יורדים בזה מגבהי מרומים לשאול תחתית ועומק השאול רח"ל. וזה נלמד מקרח שסיבת נפילתו היתה גם כן הגיאות.

וכן כתב עוד בסה"ק עבודת יששכר שם, שהראו לו יהודי א' שהי' בימי הרבי הק' מלובלין זצוקללה"ה איש המעלה, ועכשיו נהפך לאיש פשוט מחמת שבא לידי גיאות עי"ש.

ורואים מכל זה, שעל ידי גיאות מאבדים כל המדרגות שזכה בעמל רב, ואפילו אנשים גדולים יכולים ליפול בה לשאול תחתית רח"ל על ידי הגיאות.

והסבר הדברים כמבואר בגמרא (סוכה דף נב ע"א) "כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו וכו'. יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו, שנאמר (תהלים לז) צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא שעוזר לו אינו יכול לו, שנאמר (תהלים לז) ה' לא יעזבנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו". והיינו שמבקש להמיתו מיתה רוחנית, כמשנ"ת להפילו מגבהי מרומי קרת עד שאול תחתית, וכל מה שאינו יכול לו הוא רק משום שהקב"ה עוזרו. אך אם בא לידי גיאות, שאמרו עליה בגמרא (סוטה דף ה ע"א) שאין אני והוא יכולין לדור בכפיפה אחת, ממילא מאבד הסייעתא דשמיא לעמוד במלחמת הייצר התמידית, וכל הגדול מחבירו יצרו גדול יותר, ומפילו ממדרגותיו הנשגבות על עמקי תהום רבה הי"ו.

ודרשו חז"ל עה"פ (משלי ט א-ג) "חַכְמוֹת בְּנֵתָה בֵּיתָהּ וּגּוֹ, שְׁלַחַה נְעוּרֶיהָ תִקְרָא עַל גַּפֵּי מְרִמֵי קֶרֶת". ובמדרש ויקרא רבה (פרשה יא פסקה ג); "שלחה נערותיה תקרא, אלו ישראל. 'על גפי מרומי קרת', שהסיטן הקב"ה וקרא אותן אלהות, שנאמר (תהלים פב) 'אני אמרתי אלהים אתם וגו''. אחר כל השבח הזה (משלי ט, ד) 'מי פתי יסור הנה', הן הניחו דעתו של הקב"ה ואמרו לעגל (שמות לב) 'אלה אלהיך ישראל' בשביל כן חסר לב אמרה לו (תהלים פב) אכן כאדם תמותון" ע"כ.

ובתרגום ורש"י בפסוקי תהלים (פב, ו) "אני אמרתי אלקים אתם", שהיו כמלאכים ולא שלט בהם מלאך המוות עי"ש. ומיד כשנתגאו ונפלו בעגל נפלו ממדרגת אלהות למדרגת אדם, אכן כאדם תמותון.

ובספה"ק נועם אלימלך (ריש פרשת מטות) כתב וזל"ק; "לאסור איסור על נפשו. רמז אחר שיבא הצדיק לכל המדרגות, צריך לראות בשכלו ולהבין שעדיין לא יצא ידי חובתו בעבודתו, וידמה בעיניו תמיד כאלו מקצר בעבודה, ולמצוא בעצמו תמיד חסרונות וחטאים ואיסורים, כדי שעל ידי פשפושו במעשיו יהיה דבוק עם העולם למטה, ויהיה מקושר עימם להשפיעם רב טוב הצטרכותם. וזהו 'לאסור איסור על נפשו', פירוש למצוא תמיד שעשה איסורים של חטא. וזהו שאמרו 'הכורע בברוך צריך שיראה איסור נגד לבו', פירוש צריך שיוכנע כל כך שיראה איסור כנגד לבו, להיות נגד לבו שעשה איסורים וחטאים, למען הפעולה הנ"ל להטיב לישראל על ידי התקשרותו בהם. וזהו שאמרו על רבי עקיבא וכו' עכ"ל"ק.

הרי שעל הצדיקים לחשוש כל רגע שלא עשו כהוגן ולהיות בשפלות. ואמרו חז"ל (עירובין דף יג ע"ב); "שכל המשפיל עצמו הקדוש ברוך הוא מגביהו, וכל המגביה עצמו הקדוש ברוך הוא משפילו. כל המחזר על הגדולה גדולה בורחת ממנו, וכל הבורח מן הגדולה גדולה מחזרת אחריו". וישנם כל מיני השפלות ונפילות ממדרגות כמו שהי' במתן תורה, וכאשר הבאנו מהסה"ק עבודת יששכר על נח שנהפך מצדיק תמים לאדם פשוט. וישנה בחינה שנופלים לשאול תחתית כקרח וכירבעם ודומיהם. והשי"ת יצילנו ויקיימנו.

והעצה שלא להגיע לבחינות הללו ח"ו, הוא כמבואר בגמ' חולין שכלל שמגביהים אותם יותר נשפלים וחוששים על מצבם, כדאמרין התם (חולין דף פט ע"א); "לא מרבכם מכל העמים חשק ה' בכם וגו'. אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל, חושקני בכם שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעטין עצמכם לפני. נתתי גדולה לאברהם, אמר לפני ואנכי עפר ואפר. למשה ואהרן, אמר ונחנו מה. לדוד, אמר ואנכי תולעת ולא איש". ובפרט חוששים מבחינה שאמר הרבי הק' מלובלין זצלה"ה, שישנה בחינה שמשפיעים רוחניות ומדרגות לאדם מחמת תאוותו, והוא ח"ו בבחינה שאמה"כ (דברים ז, י) "וּמְשַׁלֵּם לְשִׁנְאָיו אֶל פְּנֵי לְהֶאֱבִידוֹ לֹא יֵאָחַר לְשִׁנְאָו אֶל פְּנֵי יְשָׁלֵם לוֹ".

וכן מבואר בתניא קדישא (חלק ראשון פרק יג) וז"ל; "אך מאחר שהרע שבחלל השמאלי בבינוני הוא בתקפו כתולדתו, להתאות תאוה לכל תענוגי עוה"ז ולא נתבטל במיעוט לגבי הטוב, ולא נדחה ממקומו כלל, רק שאין לו שליטה וממשלה להתפשט באברי הגוף, מפני הקב"ה העומד לימין אביון ועוזר ומאיר לנפש האלהית. לכן נקרא כרשע כמארז"ל אפילו כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע, ולא רשע ממש, אלא שיחזיק עצמו לבינוני. ולא להאמין להעולם שאומרים שהרע שבו נתבטל לגבי הטוב שזו מדרגת צדיק, אלא יהיה בעיניו כאילו מהותו ועצמותו של הרע הוא בתקפו ובגבורתו בחלל השמאלי כתולדתו, ולא חלף והלך ממנו מאומה, ואדרבה נתחזק יותר בהמשך הזמן שנשתמש בו הרבה באכילה ושתייה ושאר ענייני עוה"ז. ואף מי שבתורת ה' חפצו ויהגה בה יומם ולילה לשמה, אין זו הוכחה כלל שנדחה הרע ממקומו, אלא יכול להיות שמהותו ועצמותו הוא בתקפו ובגבורתו במקומו בחלל השמאלי, רק שלבושיו שהם מחשבה דבור ומעשה של נפש הבהמית אינן מתלבשים במוח והפה והידים ושאר אברי הגוף, מפני ה' שנתן שליטה וממשלה למוח על הלב. ולכן נפש האלהית שבמוח מושלת בעיר קטנה אברי הגוף כולם שיהיו לבוש ומרכבה לשלש' לבושיה שיתלבשו בהם שהם מחשבה דבור ומעשה של תרי"ג מצות התורה. אבל מהותה ועצמותה של נפש האלהית אין לה שליטה וממשלה על מהותה ועצמותה של נפש הבהמית בבינוני, כי אם בשעה שאהבת ה' הוא בהתגלות לבו בעתים מזומנים כמו בשעת התפלה וכיוצא בה, ואף גם זאת הפעם אינה רק שליטה וממשלה לבד, כדכתיב ולאום מלאום יאמץ, כשזה קם זה נופל וכשזה קם כו', שנפש האלהית מתאמצת ומתגברת על נפש הבהמית במקור הגבורות שהיא בינה להתבונן וכו" עכ"ל"ק.

והרי שצריך כל הזמן לחשוש שמא במשך הזמן נתגשם החלק הרוחני שבו מגשמיות של אכילה ושתייה וכו', ובזמן שהאדם אינו מאמין בעצמו הקב"ה בעזרו.

זו היא אפוא מקור טעותו של קרח, שבעשרו ופקחותו והשלשלת שראה יוצאת ממנו, הביאוהו לידי טעות ושורש נפילתו בגיאאות. היפך מדרכם של אבותינו הק' שהבאנו מהגמרא בחולין, שככל שהשפעת עליהם גדולה יותר, נעשו ענוים ושפלים יותר. ואצל אוה"ע הוא בהיפך שההצלחה והשפע מביא אותם לגיאאות והתנשאות בהצלחתם, ואינם תולים שהוא במתנת חנם מהקב"ה ונופלים בזה לתהום רבה. ועכ"פ זאת ידוע שנסיון העושר וההצלחה יותר קשה מנסיון העוני.

והוא ביאור היישוב שתירץ רש"י ז"ל "עינו הטעות", על אף שהי' פיקח גדול, מתוך שראה שלשלת גדולה שיצאה ממנו, הי' סמוך ובטוח בעצמו יותר מדאי. – והוא אף הוא הלימוד הגדול עבורנו מפרשה זו, שלא יסמוך האדם על עצמו ועל מעלתו. אדרבה ככל שהוא גדול יותר כן צריך לבדוק עצמו יותר כמאמר הרה"ק מלובלין הנ"ל. ואדרבה שפע ממקור קודש צריך להביא לשפלות כמ"ש א"ז הרה"ק הר"י מפרשיסחא זצלה"ה. ואם אינו נזהר מזה יכול להיות סופו כקרח חלילה.

ונלמד ונראה מכל אותם גדולים שהזכרנו שעם כל גדולתם ומעלתם, בביטחונם המופרז בעצמם לא בדקו דרכם ומעשיהם כראוי, ועשו טעויות גדולות מאוד. כאשר הבאנו מירבעם, שבודאי כל בעל שכל יבין, דעדיפא לי' לטייל עם השי"ת בג"ע אף אם בן ישי יהי' בראש, מאשר ליפול לשאול תחתיות ולא לחזור בו.

וכן הוא הדבר בקרח, שמתוך שהטעתו עינו עשה טעות חמורה מאוד, באשר חשב שיכול הוא לחלוק על משה, ולא נתן הדברים אל ליבו היטב, במי הוא נחלק בסרסורם של ישראל שהעלם ממצרים ונתן להם התורה, וקרן עור פניו וכו'. – כל זאת הטעתו עינו ולא עמדה לו פקחותו הגדולה, עד שהגיע לשטות זו, והבן הדברים.

ויהי רצון שנזכה מהרה לעת שתמלא הארץ דעה את ה' בביאת גוא"צ בב"א.

לקבלת הגליון מידי שבוע למייל שילחו מייל לכתובת m0732951213@gmail.com